

Sygn. akt VI U 156/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 października 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Kryńska - Mozolewska

Protokolant: protokolant sądowy Marzena Szablewska

po rozpoznaniu w dniu 6 października 2016 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. z dnia (...)r., znak (...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...)w W.

o odsetki

orzeka:

oddala odwołanie.

sygn. akt VI U 156/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. decyzją z dnia (...)r przyznał wnioskodawczyni A. S. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 13 października 2013 r do 22 stycznia 2014 r, zasiłku macierzyńskiego za okres od 23.01.2014 r do 11.06.2014 r, zasiłku macierzyńskiego za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego od 12.06.2014 r do 23.7.2014 r oraz zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego od 24.07.2014 r do 21.01.2015 r oraz odmówił wypłaty odsetek.

W odwołaniu od tej decyzji wnioskodawczyni wnosila o przyznanie prawa do odsetek ustawowych od wypłaconego z opóźnieniem zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego i urlopu rodzicielskiego. Zdaniem wnioskodawczyni decyzja organu rentowego jest niesłuszna i nietrafna oraz dokonana z naruszeniem przepisów prawa. Wnioskodawczyni twierdziła, że w jej przypadku nie ujawniła się żadna okoliczność wskazująca na brak odpowiedzialności ZUS za opóźnioną wypłatę świadczeń. Decyzja o pozbawieniu jej terminowej wypłaty zasiłku chorobowego i macierzyńskiego była niczym nieuzasadniona i oparta na bardzo wątplych podstawach co znalazło odzwierciedlenie w orzeczeniu sądowym. Zdaniem wnioskodawczyni ZUS ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w przyznaniu i wypłacie świadczenia chorobowego i zobowiązany jest do wypłaty odsetek.

Strona pozwana w udzielonej odpowiedzi na odwołanie wniosła o jego oddalenie jako niezasadne, gdyż wypłata zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego nastąpiła na mocy wyroku sądu. Organ rentowy dokonał wypłaty zasiłku chorobowego za okres od 13.10.2013 r do 22.01.2014 r oraz zasiłku macierzyńskiego za okres od 23.01.2014 r do 21.01.2015 r w dniu 14.01.2016 r tj; w ciągu 30 dni od daty wpływu ostatniego dokumentu jakim był wyrok

Sądu Okręgowego zgodnie z art.64 ust.1 ustawy z dnia 25.06.1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa –Dz.U. z 2014r., poz.159.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny :

Decyzją z dnia (...)rok nr (...), strona pozwana (...)ZUS w W. odmówił objęcia wnioskodawczyni od dnia 1 lipca 2013 r ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym jako pracownika (...)Spółki z o.o w W.. Od powyższej decyzji wnioskodawczyni oraz (...)Spółka z o.o w W. wnieśli odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie, który wyrokiem z dnia 23.11.2015 r w sprawie XIII U 307/14 zmienił decyzję strony pozwanej i objął wnioskodawczynię od dnia 1.07 2013 r. ubezpieczeniem: emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym jako pracownika u płatnika składek (...)Spółka z o.o w W..

Odwołująca została zgłoszona do obowiązkowego ubezpieczenia społecznego od dnia 1 lipca 2013 r jako osoba zatrudniona na czas nieokreślony w wymiarze 1/2 etatu z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne równą 2.500,00 złotych. Od 10 września 2013 roku odwołująca była niezdolna do świadczenia pracy z powodu ciąży. W dniu 10 grudnia 2013 roku organ rentowy skierował do płatnika zawiadomienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego dotyczącego podlegania przez odwołującą ubezpieczeniem społecznym, z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w firmie (...)Spółka z o.o w W.. Powyższe pismo zostało odebrane przez płatnika w dniu 13.12.2013 r a przez ubezpieczoną dnia 14.12.2013 r. Według płatnika składek z pisma z dnia 18.12.2013 r wynika, że odwołująca została zatrudniona w firmie (...)Spółka z o.o w W. na stanowisku architekta wnętrz na podstawie danych zgromadzonych na indywidualnym koncie ubezpieczonej. W Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS ustalono, że odwołująca była równolegle zatrudniona u innego płatnika na podstawie umowy o pracę od 12 grudnia 2011 roku, a w okresie od 5.06.2012 roku do 20.11.2012 roku przebywała na urlopie macierzyńskim, natomiast od 21.11.2012 roku na urlopie wychowawczym. Na dzień zatrudnienia w firmie (...)Spółka z o.o w W. odwołująca była jedynym pracownikiem a przed jej zatrudnieniem spółka nie zatrudniała żadnych innych pracowników. Natomiast od dnia 10 września 2013 roku, wnioskodawczyni przebywała na zwolnieniu lekarskim. Na tej podstawie organ rentowy ustalił, że od 1 lipca 2013 roku odwołująca nie podlega ubezpieczeniem społecznym w firmie (...)Spółka z o.o w W.. W trakcie postępowania sądowego w sprawie o sygn. XIII U 307/14 sąd przeprowadził postępowanie dowodowe w ramach którego dopuścił dowód z przesłuchania stron: A. G. (1), R. G., odwołującej oraz świadków: K. S., Ł. K.. Zostały złożone do akt sprawy nowe dokumenty a mianowicie umowy o dzieło K. S., umowa o pracę z K. S., oraz dokumenty złożone przez odwołującą do pisma procesowego z dnia 8.10.2015 r potwierdzające wykonywanie przez nią prac projektowych.

Od wyroku Sądu Okręgowego strona pozwana nie wniosła apelacji.

Dowód: akta SO sygn. XIII U 307/14

Wyrok SO w Warszawie uprawomocnił się z dniem 15.12.2015 r. Strona pozwana wykonując wyrok decyzją z dnia 18 lutego 2016 r przyznała wnioskodawczyni A. S. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 13 października 2013 r do 22 stycznia 2014 r, zasiłku macierzyńskiego za okres od 23.01.2014 r do 11.06.2014 r, zasiłku macierzyńskiego za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego od 12.06.2014 r do 23.7.2014 r oraz zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego od 24.07.2014 r do 21.01.2015 r oraz stwierdziła brak podstaw do przyznania odsetek.

Dowód: dokumentacja zasiłkowa w aktach ZUS.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczyni nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 64 ust.1 ustawy z 25.06.1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa – Dz.U.z 2014r., poz. 159, Zakład Ubezpieczeń Społecznych zasiłki chorobowe wypłaca na bieżąco, po stwierdzeniu uprawnień. Zasiłki te wypłaca się jednak nie później niż w ciągu 30 dni od daty złożenia

dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień do zasiłków. Jeżeli płatnik składek nie wypłacił zasiłku w terminie, o którym mowa w ust. 1, jest on zobowiązany do wypłaty odsetek od tego zasiłku w wysokości i na zasadach określonych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych (art.64 ust.2 cyt. ustawy). Na podstawie art. 85 ustawy z 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych – Dz. U. z 2013r., poz.1442, jeżeli Zakład w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych nie ustalił prawa do świadczeń lub nie wypłacił tego świadczenia, jest zobowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Stosownie do powołanych przepisów odsetki za opóźnienie w wypłacie świadczenia przysługują tylko w sytuacji, gdy opóźnienie to nastąpiło z winy ZUS. Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Sądu Najwyższego organ rentowy ponosi winę za opóźnienie tylko w sytuacji, gdy dysponując wszystkimi niezbędnymi dowodami pozwalającymi na wypłatę świadczenia, tego świadczenia nie wypłacił. W niniejszej sprawie sąd rozpoznając sprawę o odsetki badał czy w trakcie postępowania sądowego toczącego się na skutek odwołania od decyzji odmawiającej objęcia ubezpieczeniem społecznym z tytułu zatrudnienia przeprowadzone zostały dodatkowe dowody dające podstawę do zmiany decyzji, czy też sąd oparł się na dokładnie tych samych dowodach, które zebrał organ rentowy.

W niniejszej sprawie Sąd, po przeprowadzeniu dowodu z akt o sygn. XIII 307/14 dotyczącej objęcia ubezpieczeniami społecznymi uznał, że ustalenie czy wnioskodawczyni zawarła umowę o prace ze (...)Spółka z o.o w W. faktycznie świadczyła pracę, a w konsekwencji czy spełnia przesłanki do objęcia ubezpieczeniem i nabyła uprawnienia do zasiłku chorobowego, nie była oczywista. Odpowiednie dowody potwierdzające ten fakt zostały zgromadzone dopiero w postępowaniu sądowym zakończonym wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 23 listopada 2015 r.

W orzecnictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że zawarte w art. 85 ust. 1 ustawy określenie: "nie ustalił prawa do świadczenia" oznacza zarówno niewydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia, mimo spełnienia warunków do jego uzyskania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2001 r., II UKN 402/00, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 501; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 października 2014r., IIUK 40/14). W tym ostatnim wypadku chodzi o sytuacje, w których organ rentowy odmawiając przyznania świadczenia naruszył przepisy prawa materialnego określające przesłanki nabycia prawa do świadczenia z ubezpieczenia społecznego, przy czym dla powstania obowiązku wypłaty odsetek konieczne jest stwierdzenie naruszenia prawa przez organ rentowy prawomocnym wyrokiem sądu zmieniającym decyzję organu rentowego i przyznającym prawo do tego świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2004 r., II UK 485/03, OSNP 2005/10/147).

Organ rentowy ponosi odpowiedzialność za opóźnienie tylko w sytuacji, gdy mając dostęp do wszystkich niezbędnych dowodów pozwalających na przyznanie prawa do świadczenia, tego świadczenia nie wypłacił (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 29.05.2014r., III AUa 2071/13; wyrok SA w Łodzi z dnia 08.05.2014r., III AUa 1360/13).

Przez wyjaśnienie "ostatniej niezbędnej okoliczności" należy rozumieć wyjaśnienie ostatniej okoliczności, koniecznej do ustalenia samego istnienia prawa wnioskodawcy do świadczenia. Wyjaśnienie okoliczności niezbędnej do wydania decyzji oznacza dokonanie czynności mającej na celu ustalenie stanu faktycznego, czyli przeprowadzenie dowodów i ich ocenę.

W niniejszej sprawie, rozpoznając roszczenie odsetkowe Sąd badał zatem, czy w trakcie postępowania sądowego toczącego się na skutek odwołania od decyzji z dnia (...)rok nr (...). wyłączając A. S. z ubezpieczeń społecznych, przeprowadzone zostały dodatkowe istotne dowody dające podstawę do zmiany decyzji, czy też Sąd oparł się na tym samym materiale dowodowym, którym dysponował organ rentowy.

Zdaniem Sądu, analiza akt Sądu Okręgowego w W. o sygn. XIII U 307/14 prowadzi do wniosku, iż ocena czy wnioskodawczyni zawarła ważną umowę o pracę z (...)Spółki z o.o w W., a w konsekwencji czy spełniała przesłanki do objęcia ubezpieczeniem społecznym nie była oczywista. Na podstawie ustaleń kontrolnych, organ rentowy miał

prawo powziąć uzasadnione wątpliwości co do rzeczywistej intencji stron stosunku pracy. Z przedłożonych dowodów wynikało bowiem, że niedługo po podpisaniu umowy ze stosunkowo wysokim wynagrodzeniem na 1/2 etatu o pracę z dniem 10 września 2013 r odwołująca udała się na zwolnienie lekarskie w związku z ciążą. Sąd Okręgowy z urzędu prowadził postępowanie dowodowe w zakresie ustalenia czy odwołująca faktycznie wykonywała czynności na rzecz (...)Spółki z o.o w W., w tym sąd dopuścił dowód z zeznań stron: A. G. (1), R. G., odwołującej oraz świadków: K. S., Ł. K. oraz uzupełniająco stronę A. G. (1). Wątpliwości co do pozorności zawartej umowy z odwołującą mogły wiązać się z faktem że takie same czynności były wykonywane przez K. S. na podstawie umowy zlecenia. Zatem Sąd Okręgowy gromadził w toku postępowania jeszcze inne dowody aniżeli te, którymi dysponował organ rentowy, wydając decyzję z dnia (...)rok .

Dopiero po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok i stwierdził, że odwołująca podlegała ubezpieczeniom społecznym od dnia 1 lipca 2013 roku na podstawie umowy o pracę. Sąd nie sporządził uzasadnienia wyroku.

W tych okolicznościach, zdaniem Sądu przyjąć należy, że niewypłacenie przez pozwanego zasiłku chorobowego macierzyńskiego dodatkowego urlopu macierzyńskiego w ustawowym terminie, było logiczną konsekwencją przeprowadzonego przez organ rentowy postępowania kontrolnego i dokonanych ustaleń, które doprowadziły do wydania decyzji odmawiającej objęcia wnioskodawczyni ubezpieczeniem społecznym.

W ocenie Sądu nie mogło jednocześnie dojść do tego, by po wydaniu decyzji stwierdzającej niepodleganie ubezpieczeniom społecznym, organ wypłacił świadczenia z ubezpieczenia społecznego i czekał na rozstrzygnięcie postępowania sądowego w przedmiocie objęcia tymże ubezpieczeniem. Przesłanką wypłaty zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego jest bowiem pozostawanie w ubezpieczeniu chorobowym, zatem wyłączenie z tegoż ubezpieczenia skutkuje automatycznie brakiem możliwości przyznania prawa do świadczeń.

Reasumując, zważywszy na prowadzone przez sąd postępowanie dowodowe i znaczenie przeprowadzonych dowodów dla rozstrzygnięcia, uznać należy, że dokumentem niezbędnym do stwierdzenia uprawnień przedmiotowych świadczeń był wyrok Sądu Okręgowego.

Z tych względów na podstawie art. 477 14 §1 k.p. c orzeczono jak na wstępie.